

„A zene 25 év előtt is mostohagyermek volt a hatóságoknak”, —

mondja a jubiláló König Péter

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerényen, kedvesen, ahogy már megszoktuk ettől a minden cselekedetében originális tehetségtől, állja König Péter a nyilvános és hivatalos ünneplések sorozatát.

Ebben az évben tölti be az országosan elismert zeneszerző a város zeneiskolája élén munkássága huszonötödik esztendejét. Ebből az alkalomból elhalmozták és elhalmozzák hívei meglepetésekkel, a szeretet különféle jeleivel.

Másokat is jubilálnak, mások füstletére is rendeznek ünnepélyességeket, ami azonban König körül történik, az több konvencionális tisztelgésnél. Az igazi barátok, az igazi rajongók szeretetünnepére is ez az emberért, aki alkotó, szervező, élesztő volt a zene nehéz és kálváriás szegedi útján, aki mint egyéniség kört tudott maga köré teremteni és akinek szelleme, humora, aranyos kedélye, eredeti ötletessége és nem utolsósorban kacagató karrikirozó képessége azokat is ellenállhatatlanul maga mellé vonzotta, akiknek igen kevés értékük volt a kincshez, amelyet König zenei képességeiben rejtgetett.

Az élet kegyes volt hozzá. Ha küzdelmeket, nehéz vívódásokat adott is ifjúságának utravalóul, tarsolyába belecsusztatta a muzsa és a szerencse-asszonya a mesebeli hét parázson sütött pogácsát, amely hosszú vándorútján keserves tapasztalatok között is fentartotta benne a bizalmat, a reményt, a hitet, a jókedvet és a mindent legyőző munkaszeretetet.

König Péter Stájerországban született. Tizenegyes lehetett, amikor mint kicsi énekesfiú Admonthba, a bencések zöldhegyektől körülvett kolostorába került. A szerzetesek gondolkodása, az egyházi zene, az egész szigorúan zárt, komoly és komor környezet a gimnáziumi tanulmányok alatt is foglalkoztatták, míg tizenkilencéves korában mint novicius jelentkezett a bencéseknek. Csendes cellájában, a magány óráiban születtek szerzeményei azon a nyelven, amelyre a kolostor tanította árva, riadt fiacskáját. Egyházi zenét írt. De nem sokáig. Valami üzte, hajtotta a nagyvilágba. A cella ablakán beszűrődő napsugár, a növekvő rügyek suttogása szebb, boldogabb életre szóló meséket és a bekandikáló, langyos esti holdfényben is csábító, halk muzsika hangulatai vibráltak. A zseniális ifjú nem bírta tovább, szükek lettek a falak, fojtotta a levegő, elhagyta a kolostort. Sauer Emil, akinek egy véletlen találkozáson megmutatta szerzeményeit, beajánlotta a budapesti Zeneakadémiára, ahol felvették, sikerei voltak, művészi pályája elkezdődhetett. Tanárának, Koesslernek tanácsára színházi karmester lett. König, a kolostor után a rivalda fényének vakításába került. Nem csoda, ha anekdotákra szóló bal-esetek érték karmesteri minőségében. Ott is hagyta a színházat és így került 1904-ben a szegedi városi zeneiskola élére.

Hogy König azóta mennyit tett a város zeneéletének fellendítésére, arról már sokat és sokszor írtunk. Nemzedékeket nevelt, megszerettette a muzsikát és ma virágzó ifjúsági zenekultusz eredményei magaslatáról beszél a multról.

Felkerestük és kértük, mondana el valamit a huszonöt év előtti Szeged zeneéletéről.

— Huszonöt év előtt, mondja König, nem nagy zeneélet volt itt Szegeden. A mainál is nehezebb és kezdetlegesebb körülmények között tanítottunk Daubravszkyval és Szommerrel. Volt vagy száz növendékünk. De Szegeden már ekkor is sok lelkes híve volt a muzsikának.

— Zeneélet volt-e?

— Zeneélet? Nem nagy, de érdekes volt. Scheinberger Antal szervezett egy koncertrendező társaságot, amelynek összeadott pénzeiből sikerült évente a legkisebb művészeket hangversenyre lehozni. Meák, Daubravszky, König, Szommer közreműködésével kvartett-társaság működött, állandóan nagy közönség pártfogása mellett. Még a katonazenekarok hangversenyei és restaurálni lehet a huszonöt év előtti Szeged egész zene-

kulturáját. Lassan, lépésről-lépésre lehetett csak előrejutni, mert mindig hiányoztak a szükséges anyagiak. A zene mostohagyermek volt a hatóságoknak.

Ujabb bonyodalmak a csengelei bérjöldek körül

Megfúszultak az új földárverési kísérletek — Öt évre leszállítják a tulmagas béreket

(A Délmagyarország munkatársától.) A csengelei bérletforradalom utórezgése még ma is érezhető és igen súlyos gondokat jelentenek a város tanácsa és a polgármester számára. Alig mulik el nap, hogy ez a súlyos szociális kérdés valamilyen formában fel ne bukkanna a torony alatt. A város hatósága, mint emlékeztet, közvetlenül a bérlet belügyminiszteri delegációja után elhatározta, hogy revízió alá veszi a csengelei földek bérét. Ebből a célból háromtagú bizottságot küldött ki, amelynek azt a mandátumot adta, hogy a helyszínen külön-külön vizsgáljon meg minden egyes bérletet és esetről-esetre állapítsa meg a föld reális bérértékét. Javaslatukat pedig a bérlet-családok személyi és anyagi viszonyainak figyelembevételével tegyék meg a tanácsnak.

A bérrevíziós bizottság munkáját a hosszúra nyúlt kemény tél megakasztotta, úgyhogy azt a kitűzött időre nem fejezhették be. Most, hogy az időjárás valamivel megnyihult, a helyszínelést tovább folytatják és a javaslat állítólag most már rövid időn belül a tanács elé kerül. A tanács a csütörtöki ülésen foglalkozott a csengelei bérletek dolgával és elvileg kimondotta, hogy a tulmagasnak talált béreket a javaslat alapján le fogja szállítani, azonban nem végérvényesen, csak öt esztendőre. Öt esztendő múlva, ha addig a viszonyok megjavulnak, ismét a jelenlegi bérek lépnek életbe.

A csengelei kérdést tulajdonképpen nem a revíziós bizottság munkája, hanem néhány konkrét eset vitte a csütörtöki tanácsülés elé. A városi ügyészség ugyanis, a tanács utasítása alapján, megszüntette azoknak a csengelei bérletnek a szerződését, akik évek óta egyáltalában nem mulattak hajlandóságot a bérfizetésre. A bérleti szerződés megszüntetése természetesen nem ment simán, a legtöbb esetben bírói uton, jogerős bírói ítélettel történt meg. A bíróság az ilyen esetekben a városnak adott igazat és a bérlet szükség esetén végrehajtással tette ki a bérlet parcellából. Ezeket az így felszabaduló bérleteket a város rendes árlejtés útján kívánta ismét bérbeadni. Az árlejtési kísérletek azonban kudarcra végződtek. Hiába tüzte ki az árverező bizottság többször is a megüresedett bérleti parcellára az árverést, az sohasem sikerült, mert a régi bérlet annak megtartását minden alkalommal a legkülönbözőbb eszközökkel megakadályozták. Azokat, akik árverezni akarták a földre, egyszerűen terrorizálták, úgyhogy komoly eredménye nem lehetett az új földárveréseknek, a bírói ítélettel kitétt nemfizető bérlet vettek csak részt az árveréseken és olyan alacsony béreket ajánlottak meg a földért, amelyeket az árverési bizottság nem fogadott el.

Dr. Ördög Lajos tb. tanácsnok a tanácsülésen azt javasolta, hogy ezeket a bérleteteket ne adja bérbe a tanács, hanem vétesse azokat házikézelésbe, vagy pedig adja ki felesbe.

— És most?

— Sok mindent megvalósítottam már, de egy álmodom ma is csak álom maradt. Próbatermekkel, teljes zenei felszerelésekkel ellátott modern zenepalota.

A huszonötévet jubiláló König hangja most lemondó lesz. A sok dicsőséget megért komponista a zenepalota felépítését tartja legnagyobb szívügyének. S ettől a vágyától még nagyon messze van...

L. v.

A tanácsülésen hosszú vita indult meg a néhez kérdés körül, a vita eredménye az, hogy a tanács valószínűleg összehívja a jogügyi bizottságot és attól kér javaslatot a kérdés elintézésére. Megállapította a tanács azt is, hogy az egész csengelei bérletforradalomnak az az oka, hogy a csengelei földeket tulnyomórészen olyanok vették bérbe, akik a környékbeli községekből szorultak ki és az anyagi lehetőségek leghalványabb nyoma nélkül lettek bérlet. Földjüket nem is művelték meg, — mondja tovább a tanács megállapítás, — és kezdetleges kulipintyot építettek rajta. Nem csoda tehát, ha nem boldogulnak a földön és bérletfizetési kötelezettségüket sem teljesíthetik.

Budapesten tüntettek a munkanélküliek

Budapest, április 4. Ma délfelé tüntetés kezdődött az Erzsébet-körút és Rákóczi-ut sarkán. Egy körülbelül 50—60 főből álló csoport a nagykorút kereszteződéséből elindult a Kelet pályaudvar felé, a gyalogjárón és a kocsin uton haladva kiabálta:

— Kenyeret és munkát!

A Mosonyi-uccai laktanyából rendőri közbiztonság érkezett, amely szétkergette a tüntetőket és 11 embert a VII. kerületi kapitányságra kísérték.

A VII. kerületi kapitányságon Kötsky Gábor rendőrtanácsos nyomban kihallgatta a tüntetőket, akik elmondták, hogy a Népszínház-uccából indultak el és a tüntetés célja az volt, hogy a kormány figyelmét a munkanélküliek helyzetére felhívják.

A rendőr és a támadó élethalál harca a Duna jeges vizében

Bécs, április 4. Éjféltájban a dunai csatorna brigittenau partján, majd a csatorna jeges vizében súlyos küzdelem folyt le egy rendőr és egy ismeretlen közt, aki, amikor a rendőr igazolásra szólította fel, revolvért rántott és le akarta löni a rendőrt. Küzdelemre került a sor, melynek folyamán a rendőr súlyos löst sebet kapott, majd mindkét küzdő a vízbe zuhant, ahol folytatták a dulakodást. A rendőr végre nagynehezen elérte a partot. Hogy ellenfelével mi lett, megmenekült-e vagy a hullámokban elmerült, eddig nem lehetett megállapítani.

Schenk mester

telepátikus előadása 6-án és 7-én, szombaton és vasárnap este 9 órakor a

Royal-kávéházban

El ne mulassza!

Lüktető, élénk,
Fokrófokra emelkedő cselekmény,
Grandiózus, káprázatos kiállítás,
A színészi játék, rendezés teleje,
Végig lenyűgöző, fordulatos meseszöveg
egyik legjobb szerepe

MOSJOUKINE

A cár gárdistája

vasárnapig a Korzó Moziban

Április 5., 6., 7-én
péntek, szombat, vasárnap a **Belvárosi Moziban**
VLADIMIR GAIDAROW
tőszereplésével a

LAVINA

10 felvonásos nagy társadalmi dráma.
A cselekmény színlépe az Alpok gyönyörű panorámája, Róma és a nagy világvárosok.